

Sygn. akt I Ca 289/13

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tadeusz Strzyż
Sędziowie:	SSO Marek Mąkosz SSR del. do SO Witold Benicki (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Edyta Rak

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2013 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z wniosku P. J.

z udziałem M. Z.

ustalenie kontaktów z małoletnim O. J. (1)

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Dębicy

z dnia 13 lutego 2013 r., sygn. akt III Nsm 59/12

- zmienia pkt II zaskarżonego postanowienia w ten sposób, iż ustala ponadto kontakty wnioskodawcy P. J. z małoletnim O. J. (1) w pierwszy i trzeci wtorek miesiąca od godziny 14.15 do godziny 18.00, drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia od godziny 9.00 do 19.00 i Poniedziałek Wielkanocny od godziny 9.00 do 18.00 poza miejscem zamieszkania małoletniego ustalając, iż wnioskodawca będzie odbierał i odwoził małoletniego do miejsca zamieszkania uczestniczki M. Z.,
- umarza postępowanie apelacyjne w przedmiocie kontaktów wnioskodawcy z małoletnim w Wigilię Świąt Bożego Narodzenia,
- w pozostałej części apelację oddala,
- orzeka, iż każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 289/13

UZASADNIENIE

postanowienia 11 października 2013 roku

Wnioskodawca P. J. wniósł o ustalenie kontaktów z małoletnim synem O. J. (1) w następujący sposób:

- w każdy wtorek od godziny 14.00 do środy do godz. 14.00 w miejscu zamieszkania wnioskodawcy wraz z noclegiem małoletniego u niego;
- w co drugi weekend miesiąca od piątku od godziny 14.00 do niedzieli do godziny 19.00 w miejscu zamieszkania wnioskodawcy z noclegiem u wnioskodawcy;
- w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia od godziny 9.00 do godziny 19.00 poza miejscem zamieszkania małoletniego, a nadto naprzemiennie spędzanie Wigilii co roku u każdego z rodziców osobno;
- w Poniedziałek Wielkanocny od godziny 9.00 do 18.00 w miejscu zamieszkania wnioskodawcy.

Ponadto ojciec małoletniego zwrócił się o zasądzenie od uczestniczki M. Z. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wnioskodawca podniósł, iż małoletni O. J. (1) pochodzi z nieformalnego związku z M. Z.. Strony wraz z małoletnim synem do końca grudnia 2011 r. zamieszkiwały wspólnie. Z uwagi na wykonywaną pracę, naprzemiennie sprawowały opiekę nad małoletnim.

Wnioskodawca jest mocno związany emocjonalnie z małoletnim synem. Poświęca mu praktycznie cały wolny czas. Potrafi się nim prawidłowo opiekować. Wnioskodawca podał, iż ma bardzo dobre warunki mieszkaniowe. Jest osobą zorganizowaną, odpowiedzialną a dobro małoletniego jest dla niego najważniejsze.

W odpowiedzi na wniosek z dnia 23 marca 2012 r. uczestniczka M. Z. wniosła o ustalenie kontaktów wnioskodawcy z małoletnim O. J. (1) w każdy wtorek miesiąca w godzinach od 14.00 do 18.00, w pierwszą i trzecią sobotę miesiąca w godzinach od 12.00 do 18.00 oraz w drugi dzień Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia w godzinach od 12.00 do 18.00, przy ustaleniu, że wnioskodawca będzie odbierał małoletniego z miejsca zamieszkania uczestniczki i odprowadzał do jej miejsca zamieszkania. Ponadto uczestniczka wniosła o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zanegowała informacje podane we wniosku P. J.. Podała – iż ojciec małoletniego O. sprawował nad nim opiekę podczas wykonywania przez nią pracy, jednak wszystkie czynności pielęgnacyjne wykonywała ona sama.

Podczas rozprawy w dniu 20 czerwca 2012 r. mając na uwadze porozumienie między stronami postępowania w zakresie ustalonych kontaktów, Sąd I Instancji zmienił wydane wcześniej postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia z dnia 23 kwietnia 2012 r. w ten sposób, iż kontakty wnioskodawcy P. J. z małoletnim O. J. (1) zostały ustalone w każdy wtorek miesiąca w godzinach od 14.00 do 18.00, w każdą pierwszą, drugą i czwartą sobotę miesiąca w godzinach od 11.00 do 18.00, w każdą czwartą niedzielę miesiąca w godzinach od 11.00 do 18.00 oraz w miesiącu sierpniu 2012 r. w każdy wtorek oraz dodatkowo w czwartki od godziny 9.00 do 16.00 poza miejscem zamieszkania małoletniego, przy czym wnioskodawca został zobowiązany do odbierania, odwożenia małoletniego do miejsca zamieszkania uczestniczki M. Z..

Podczas rozprawy przed Sądem Rejonowym w Dębicy w dniu 13 lutego 2013 r. wnioskodawca wniósł o ustalenie kontaktów w każdy wtorek miesiąca w dotychczasowych godzinach oraz w co drugą sobotę i niedzielę miesiąca od godz. 11.00 do godz. 18.00, bowiem w proponowanych dniach ma ustalone kontakty ze swoją starszą córką O.. Uczestniczka podczas przywołanej rozprawy oświadczyła, iż kończy ona pracę o godzinie 14.30, w domu jest o 15.00, pracuje zaś 3 soboty w miesiącu oraz jedną niedzielę w miesiącu, gdy małoletni przebywa u ojca. Wobec powyższego wniosła o pozostawienie kontaktów w formie ustalonej w postanowieniu o zabezpieczeniu z dnia 20 czerwca 2012 r.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Dębicy w pkt. I postanowienia ustalił kontakty wnioskodawcy P. J. z małoletnim O. J. (1), urodzonym (...) w co drugi weekend miesiąca: to jest w soboty od godziny 11:00 do godziny 18:00 i w niedzielę od godziny 11:00 do godziny 18:00, poza miejscem zamieszkania małoletniego ustalając, iż wnioskodawca będzie odbierał i odwoził małoletniego do miejsca zamieszkania uczestniczki M. Z., a to w miejsce postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia z dnia 20.06.2012r.;

W pozostałej części wniosek oddalił. W punktach III, IV i V postanowienia zawarł rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

W toku postępowania Sąd Rejonowy ustalił, iż małoletni O. J. (1) urodził się 22 lutego 2011 r. Pochodzi z nieformalnego związku (...) oraz M. Z.. Małoletni został uznany przez ojca przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w D..

Małoletni jest dzieckiem ogólnie zdrowym, prawidłowo rozwijającym się.

Matka małoletniego M. Z. ma 32 lata. Posiada wykształcenie średnie techniczne w zawodzie handlowiec. Zatrudniona jest w (...) na stanowisku kierownika zmiany. Z tytułu wykonywanej pracy otrzymuje wynagrodzenie w wysokości ok. 1600 zł miesięcznie. Ponadto źródłem jej utrzymania są alimenty na rzecz małoletniego O., jakie uiszcza wnioskodawca w wysokości 400 zł miesięcznie.

Uczestniczka wykonuje pracę do godziny 14.30. Wraca do domu o godzinie 15.00. Podczas jej nieobecności opiekę nad małoletnim O. sprawują jej rodzice. Matka małoletniego uczęszcza do pracy także w jedną niedzielę w miesiącu i trzy soboty w miesiącu, w godzinach od 8.00 do 21.00. W zamian za przepracowane soboty i niedziele uczestniczka otrzymuje jeden dzień wolny w tygodniu. Każdy z czterech pracowników zatrudnionych w sklepie pracuje jedną niedzielę w miesiącu, wobec czego nie ma możliwości wykonywania przez uczestniczkę pracy w dwie niedziele w miesiącu.

Po zakończeniu pracy, uczestniczka cały czas poświęca synowi, robi zakupy, sprząta i gotuje.

Uczestniczka wraz z małoletnim synem zamieszkuje w miejscowości M. w domu swoich rodziców. Jest to murowany budynek dwukondygnacyjny, położony na dużej działce, na której znajduje się także stodoła i kurnik.

Dom składa się z sześciu pokoi, dwóch łazienek i kuchni. Uczestniczka wraz z synem mają do swojej dyspozycji duży pokój estetycznie urządzone i czysto utrzymany. Małoletni posiada w nim łóżeczko i zabawki.

Po urodzeniu małoletniego O., jego rodzice zamieszkali wspólnie w domu wnioskodawcy i sprawowali nad nim stałą pieczę przez okres kilku miesięcy. Uczestniczka nie wykonywała pracy zawodowej i to ona pełniła głównie czynności pielęgnacyjne przy synu. W listopadzie 2011 r. wyprowadziła się do domu swoich rodziców.

Jednak w czerwcu 2011 r. opuściła wraz z synem wnioskodawcę na okres jednego miesiąca, po czym zdecydowała się wrócić do wnioskodawcy i próbować naprawić łączące ich relacje. Rodzice małoletniego wzięli udział w trzech spotkaniach terapeutycznych w (...) w D.. Nie kontynuowali jednak terapii wspólnej, a sama uczestniczka do chwili obecnej korzysta z psychologicznej pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w D.. Między stronami dochodziło do konfliktów, głównie o podłożu finansowym oraz związanych z chęcią podporządkowania uczestniczki przez wnioskodawcę.

Po wyprowadzce uczestniczki do domu rodzinnego, ojciec regularnie odwiedzał małoletniego syna, głównie we wtorki lub środy oraz w co drugą sobotę miesiąca. Termin spotkań został ustalony tak, aby nie kolidował z pracą uczestniczki. W okresie późniejszym spotkania ojca z synem odbywały się w każdą sobotę miesiąca od godziny 15.00 do godziny 18.00.

Ojciec małoletniego P. J. ma 36 lat. Posiada wykształcenie wyższe. Zatrudniony jest, jako funkcjonariusz Policji w Komisariacie Policji w B. na stanowisku asystenta. Pracę świadczy od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00, a w niedzielę od godziny 7.00 do 19.00. Kiedy wnioskodawca jest na służbie w niedzielę, wówczas przysługuje

mu dzień wolny w tygodniu. We wtorek każdego miesiąca jego czas pracy, z uwagi na wyznaczone kontakty z córką O. został zmieniony i obejmuje godziny od 6.00 do 14.00.

Wnioskodawca zamieszkuje w D. w domu prywatnym, stanowiącym jego własność. Jest to budynek piętrowy, murowany, składający się z kuchni, salonu oraz czterech pokoi. Do budynku doprowadzane są wszystkie media, za które rachunki są opłacane terminowo. W domu znajduje się pokój, który wnioskodawca zamierza przystosować do potrzeb małoletniego.

P. J. poza małoletnim O., posiada także małoletnią córkę O. J. (2), ur. (...) pochodzącą z małżeństwa wnioskodawcy z A. J., rozwiązanego przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 3 listopada 2011 r.

Na mocy przedmiotowego wyroku, zostały uregulowane kontakty wnioskodawcy z małoletnią córką O., które obejmowały każdy wtorek miesiąca, co drugi weekend miesiąca, co drugi czwartek miesiąca oraz dni świąteczne i okres tygodniowego pobytu w okresie ferii oraz miesiąc w okresie wakacji. Wnioskodawca uzyskał prawo zabierania ze sobą małoletniej do swojego miejsca zamieszkania.

Małoletnia O. jest związana emocjonalnie ze swoim przyrodnim bratem O.. Między dziećmi wytworzyła się więź emocjonalna, są zżyte, razem się bawią.

P. J. spędza ustalony czas kontaktów z małoletnim synem O. na rozmowach z nim, spacerach, zabawie, odwiedzinach u krewnych. Czasem ojciec zabierał syna do K.. W ostatnim czasie ojciec zabrał syna na sanki, wspólnie lepili bałwana. Wnioskodawca pamięta o urodzinach małoletniego syna. Poza uiszczanymi regularnie świadczeniami alimentacyjnymi P. J. przekazuje synowi odzież oraz produkty żywnościowe. Podczas pobytu małoletniego w miejscu zamieszkania ojca, zapewnia mu on wyżywienie oraz środki higieniczne. Ponadto wnioskodawca kilka razy dziennie dzwoni do matki małoletniego z zapytaniami dotyczącymi małoletniego syna. Matka małoletniego jednak nie chce odbierać od niego telefonów.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy swoje rozstrzygnięcie oparł o dyspozycję art. 113 § 1 kro.

Od powyższego postanowienia apelację wniósł wnioskodawca.

Zaskarżonemu postanowieniu wnioskodawca zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik postępowania. Obrazę art. 233 kpc poprzez całkowicie dowolną, sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego, zdrowym rozsądkiem, zasadami logicznego rozumowania ocenę materiału dowodowego. Sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie, iż będzie miał prawo do osobistych kontaktów z małoletnim w sposób wskazany w pkt I zaskarżonego postanowienia, a ponadto w każdy wtorek od 1400 do 1800 poza miejscem zamieszkania małoletniego, drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia od godziny 900 do godz. 1900 poza miejscem zamieszkania małoletniego, Wigilię naprzemiennie u każdego z rodziców osobno, Poniedziałek Wielkanocny od godziny 900 do godz. 1800 poza miejscem zamieszkania małoletniego.

Wnioskodawca wniósł ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji wnioskodawca zarzucił, iż zaskarżone postanowienie jest sprzeczne z dobrem małoletniego dziecka. Pominięcie świąt jest dla wnioskodawcy wyjątkowo krzywdzące. Wnioskodawca chciałby, aby obydwój jego dzieci spotykały się w okresie świątecznym.

W piśmie z dnia z dnia 6.09.2013 roku stanowiącym odpowiedź na apelację uczestniczka stwierdziła, iż nie ma zastrzeżeń, co do kontaktów we wtorki, może to być np. co drugi wtorek, kiedy to nie są wyznaczone kontakty ojca z synem w sobotę i w niedzielę.

W toku rozprawy apelacyjnej wnioskodawca ograniczył apelację o tyle, aby kontakty oprócz wtorków odbywały się w drugi dzień świąt Bożego Narodzenia i Poniedziałek Wielkanocny w tych godzinach i w taki sposób jak określano w apelacji. Zrezygnował natomiast z żądania kontaktów w Wigilię. Nadto oświadczył, iż we wtorki kończy pracę o godz. 1400 i chciałby aby kontakty odbywały się od godz. 1410 aby nie musiał czekać pod drzwiami.

Na powyższej rozprawie uczestniczka nie sprzeciwiła się apelacji i kontaktach sprecyzowanych przez wnioskodawcę na rzeczowej rozprawie zastrzegając, aby kontakty we wtorki odbywały się od godziny 1430 z uwagi na spóźnienia wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zasadnie Sąd I instancji stwierdził, iż zgodnie z art. 1131 § 1 k.r.o., jeżeli dziecko przebywa stale u jednego z rodziców, sposób utrzymywania kontaktów z dzieckiem przez drugiego z nich rodzice określają wspólnie, kierując się dobrem dziecka i biorąc pod uwagę jego rozsądne życzenia. W braku porozumienia rozstrzyga sąd opiekuńczy. Przepis ten określa trzy zasady regulowania sposobu utrzymywania kontaktów z dzieckiem: zasadę prymatu woli rodziców przed rozstrzygnięciem sądu opiekuńczego, zasadę dobra dziecka oraz zasadę uwzględniania rozsądnych życzeń dziecka.

Również zasadnie Sąd Rejonowy przyjął, iż przy podejmowaniu decyzji o kontaktach z dzieckiem sąd powinien kierować się przede wszystkim dobrem dziecka, a nie interesem jednego lub obojga rodziców (wyrok SN z dnia 25 sierpnia 1981 r., III CRN 155/81, postanowienie SN z dnia 5 maja 2000 r., II CKN 765/00, LEX nr 51981). Pojęcie „dobro dziecka” należy interpretować zgodnie z odpowiadającym mu pojęciem „nadrzędnego interesu dziecka”, zrekonstruowanym na podstawie przepisów konwencji o prawach dziecka (konwencja ONZ z dnia 20 listopada 1989 r. – Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526). Zgodnie z założeniami konwencji dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia oraz powinno być w pełni przygotowane do życia w społeczeństwie jako indywidualnie ukształtowana jednostka, wychowana w duchu pokoju, godności, tolerancji, wolności, równości i solidarności.

Artykuł 5 konwencji nakazuje kierowanie dzieckiem w sposób odpowiadający rozwojowi jego zdolności, możliwości ukierunkowania go i udzielenia mu rad przy korzystaniu przez nie z praw przyznanych mu w konwencji.

Ze względu na to, iż w toku rozprawy apelacyjnej wnioskodawca i uczestniczka doszli do porozumienia, co do kwestii kontaktów małoletniego z wnioskodawcą we wtorki oraz w okresie świąt na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 kpc Sąd Okręgowy zmienił pkt II zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że ustalił (ponad regulację zawartą w pkt I postanowienia Sądu Rejonowego w Dębicy), kontakty wnioskodawcy z małoletnim w pierwszy i trzeci wtorek miesiąca od godziny 1415 do godziny 1800, drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia od godziny 900 do 1900 i Poniedziałek Wielkanocny od godziny 900 do 1800 poza miejscem zamieszkania małoletniego ustalając, iż wnioskodawca będzie odbierał i odwoził małoletniego do miejsca zamieszkania uczestniczki.

Ze względu na to, że wnioskodawca cofnął apelację w zakresie jego kontaktów z małoletnim w Wigilię Bożego Narodzenia, Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt. II postanowienia na zasadzie art. 368 § 3 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

Na zasadzie art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc Sąd oddalił apelację wnioskodawcy w zakresie kontaktów od godziny 1400 we wtorki. Wnioskodawca sam stwierdził, iż we wtorki kończy pracę o godzinie 1400. Wnioskodawca jest zatrudniony w Komisariacie Policji w B., natomiast małoletni zamieszkuje razem z uczestniczką w miejscowości M., dlatego też nie ma fizycznej możliwości, aby we wtorki mógł kontakty z synem rozpocząć od godz. 1400, dlatego też Sąd Okręgowy stwierdził, iż będzie to już możliwe od godz. 1415.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego znajduje uzasadnienie w dyspozycji art. 520 § 1 kpc.